

ULUSLARARASI HALKBİLİMİ ARAŞTIRMALARI DERGİSİ
(International Journal of Folklore Studies)

e-ISSN: 2667-4173

Yıl/Year: 8, Sayı/Issue: 1
31 Mayıs/May 2025

Baş Editör/Editor-in-chief
Doç. Dr. Süleyman FİDAN

Sayı Editörü/Issue Editor
Doç. Dr. Hatice Kübra UYGUR

Eş Editörler/Co-Editors
Prof. Dr. Gülten KÜÇÜKBASMACI
Doç. Dr. Alim Koray CENGİZ
Doç. Dr. Hatice Kübra UYGUR
Dr. Öğr. Üyesi Abdullah BAYINDIR

Türkçe Dil Editörü/Turkish Language Editor
Doç. Dr. Sertan ALİBEKİROĞLU

İngilizce Dil Editörü/English Language Editor
Doç. Dr. Alim Koray CENGİZ

Yazım Editörleri/Copy Editor
Gülbeyaz AYDOĞAN
Mehmet ÖZTÜRK

Sekreterler/Secretaries

Gölbeyaz AYDOĞAN
Mehmet ÖZTÜRK

Yayın Kurulu/Editorial Boards

Prof. Dr. Ayşegöl KARAKELLE ALPER (Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi)
Prof. Dr. Eylem ŞENTÜRK KARA (İnönü Üniversitesi)
Prof. Dr. Feyzan GÖHER BALÇIN (Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi)
Prof. Dr. Gülten KÜÇÜKBASMACI (Kastamonu Üniversitesi)
Prof. Dr. Muyassar SAPARNIYAZOVA (Taşkent Devlet Özbek D. ve E. Üniversitesi)
Prof. Dr. Nebi ÖZDEMİR (Hacettepe Üniversitesi)
Prof. Seyhan YILMAZ (Kastamonu Üniversitesi)
Doç. Dr. Alim Koray CENGİZ (Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi)
Doç. Dr. Devrim ERTÜRK (Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir-Türkiye)
Doç. Dr. Elsev Brina LOPAR (Prizren Ukshin Hoti Üniversitesi)
Doç. Dr. Emre AŞILOĞLU (Mardin Artuklu Üniversitesi)
Doç. Dr. Hatice Kübra UYGUR (Mardin Artuklu Üniversitesi)
Doç. Dr. Hikmet GULİYEV (Azerbaycan Milli Bilimler Akademisi Folklor Enstitüsü)
Doç. Dr. Süleyman FİDAN (Gaziantep Üniversitesi)
Doç. Dr. Tudora ARNAUT (University of Oxford)
Dr. Natasha SUMMER (Harvard University)

Danışma Kurulu/Advisory Board

Prof. Dr. Aleksandre MGHEBRISHVILI (Gori Devlet Üniversitesi)
Prof. Dr. Ali Osman ÖZTÜRK (Necmettin Erbakan Üniversitesi)
Prof. Dr. Ali YAKICI (Emekli Öğretim Üyesi)
Prof. Dr. Elçin İBRAHİMOV (Karabağ Üniversitesi)
Prof. Dr. Erdem ÖZDEMİR (Uludağ Üniversitesi)
Prof. Dr. Kemal ÜÇÜNCÜ (Karadeniz Teknik Üniversitesi)
Prof. Dr. Kürşat ÖNCÜL (Eskişehir Osmangazi Üniversitesi)
Prof. Dr. Nezir TEMUR (Gazi Üniversitesi)
Prof. Dr. Nuran MALTA (Pristine Üniversitesi)
Prof. Dr. Özkul ÇOBANOĞLU (Hacettepe Üniversitesi)
Prof. Dr. Serpil AYGÜN CENGİZ (Ankara Üniversitesi)
Prof. Dr. Sevilay ÇINAR (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi)
Prof. Dr. Seyfeddin RZASOY (Azerbaycan Bilimler Akademisi)
Doç. Dr. Galina MİŞKİNİENĖ (Vilnius Üniversitesi)
Dr. Kate LEACH (Dartmouth College Undergraduate Deans Office)

Kapak Tasarımı/Cover Design

Fatma ÖZCAN
Mustafa ALPYÜRÜK

İletişim/Contact

<https://dergipark.org.tr/tr/pub/uhad>
uhadbilgi@gmail.com

Süleyman Fidan

Gaziantep Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi,
Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, Şehitkamil-Gaziantep

İndeksler/Indexes

Uluslararası Halkbilimi Araştırmaları Dergisi DOAJ, MLA, EBSCO Essentials, ERIHPLUS, ASCI ve çeşitli ulusal-uluslararası indekslerce taranmaktadır.

International Journal of Folklore Studies is indexed by DOAJ, MLA, EBSCO Essentials, ERIHPLUS, ASCI and various national and international indexes.

Amaç/Aim

Bilimsel ve hakemli bir dergi olan Uluslararası Halkbilimi Araştırmaları Dergisi - UHAD (Journal of International Folklore Studies), halkbilimi alanında yayın yapmaktadır. Ayrıca halkbilimi ile ilişkili olmak kaydıyla edebiyat, sosyoloji, antropoloji, etnoloji, müzikoloji, güzel sanatlar gibi alanlarda üretilen disiplinlerarası bilimsel yayınları bilim dünyasına duyurmayı amaçlar. Derginin temel amacı, Türkiye'de yapılan çalışma ve araştırmaları uluslararası platforma taşımak, çağdaş kuramsal çalışmalara alan yaratmak, kültürel değişimlerin günlük yaşam üzerindeki etkilerini gözlemlemek ve bu doğrultuda sürdürülebilir çalışmaları desteklemektir. Türk dünyasının veri ve ürünleri başta olmak üzere kültür bilimleri kapsamındaki çalışmaları uluslararası platforma taşımak, yeni, çağdaş, çözüm odaklı kuramsal yaklaşımlara yer açmak, kültürdeki değişim dinamiklerinin etkilerini gözlemlemek ve geleneksel çevre üzerinde yaşam ve bu doğrultuda geleceğe yönelik sürdürülebilir çalışmaların desteklenmesi ana hedefler arasında yer almaktadır.

Kapsam/Scope

Uluslararası Halkbilimi Araştırmaları Dergisi, folklor ve disiplinlerarası bir şekilde folklorla ilişkili olarak sosyoloji, antropoloji, etnoloji, medya ve iletişim, müzikoloji, el sanatları gibi alanlarda kültürel çalışmalara bilimsel katkı sağlayan makaleleri yayınlamaktadır. Kültür bilimi ve yönetimi, kültür ve halk sağlığı, kültür ve göç, kültür ve çevrimiçi dünya, kültür ve medya, kültür ve sanat, kültür ve turizm ile gelenekten geleceğe kültür çerçevesinde hazırlanan bilimsel kitapların inceleme ve eleştirileri da derginin yayımı kapsamındadır. Yılda iki sayı (Mayıs-Kasım) yayımlanan derginin yayın dilleri Türkçe ve İngilizcedir. Uluslararası Halkbilimi Araştırmaları Dergisi, Creative Commons lisanslıdır ve Budapeşte Açık Erişim Politikasını uygulamaktadır. UHAD, Committee on Publication Ethics (COPE) tarafından belirlenmiş uluslararası etik kurallara uymaktadır.

Editörden...

UHAD/Uluslararası Halkbilimi Araştırmaları Dergisi'nin 8. cildinin 1. sayısı ile siz okuyucularımızla buluşmanın mutluluğu içindeyiz. Bu sayımızda yedi Türkçe, iki İngilizce araştırma makalesi ve bir kitap tanıtım yazısı yer almaktadır. Sizlerle buluşan on makalemiz, halkbilimi ve halkbiliminin ilişkili olduğu bilim dalları ile halkbilimine disiplinler arası bir bakış açısıyla yaklaşan makalelerden oluşmaktadır.

Bu sayının ilk makalesi dikkat çekici ve disiplinlerarası bir yaklaşımla ele alınan "koku"nun tarihsel anlam ve işlevleri üzerinde durmaktadır. "Ritüellerin Politik Güce Kokunun Tarihsel Anlam ve İşlevleri" adıyla, beş duyumuzdan biri olan kokunun kültürel bir araç olarak ele alınmasını tespit etmesi açısından dikkate değerdir. Bir diğer çalışma ise Hatay'ın Hassa ilçesinde kara avcılığını ve av kültürünü ele almaktadır. Çalışmada, avcılık geleneğinin Türk kültürü içinde yüzyıllardan beri süregelen özellikleri geleneksel ekolojik bilginin, usta-çırak ilişkisi ve avdan elde edilen ürünlerin geleneksel mutfaktaki önemi Hatay'ın Hassa ilçesi özelinde işlevsel olarak ele alınmıştır. "Kırklar Kapısı"nda Bir Âşık: Davut Sularî" adlı makale 20. Yüzyıl aşığı olan Davut Sularî'yi, karakteristik icra özelliklerini ve söz hâkimiyetini analiz ederek dönemi temsil edebilme gücü açısından değerlendiren bir yaklaşımla ele almıştır. "Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Türk Folkloru: Kimlik İnşasında Sosyal ve Siyasal Etkiler" başlıklı makale ise XIX. Yüzyıl'da gerçekleşen toplumsal ve kültürel değişimlere ışık tutmuştur. Bir diğer çalışma ise "Edebiyat ve Tarih İlişkisi Bağlamında Şair Ahmet Çıtak'ın Başvekilimiz ve Makaryos Destanları" adlı makaledir. Şair Ahmet Çıtak'ın Kıbrıs Türklerinin yaşadıkları Kıbrıs Barış Hareketi öncesinde ve sürecinde meydana gelen gelişmelere tarihsel arka planlarıyla birlikte yer vererek sözlü tarih niteliğindeki destanlara edebiyat ve tarih perspektifinden sanatsal olarak dikkat çekilmiştir. Bu sayımızda yer alan iki İngilizce makaleden biri olan "Manifestation of Azerbaijan's Hospitality in the Ceremonies of Ethnic Groups" adlı çalışma, Türk kültüründe önemli yere sahip olan misafirperverlik olgusunu Azerbaycan özelinde etnik grupların ritüellerine etkisi açısından ele almıştır. Tüketim çılgınlığının yaşandığı günümüzde reklamların gücü yadsınamaz. Tam da bu noktada "Reklamlarda Kültürel ve Folklorik Yansımalar" adlı makale ile Türkiye'deki tüketim alışkanlıklarını folklorik açıdan ele alan bir çalışma da bu sayımızda yer almaktadır. Televizyon ve dijital reklamların modern pazarlama yöntemleriyle birleşerek reklamların gücünü nasıl etkilediği yönünde örneklerle konuyu ele almaktadır. Bir diğer İngilizce makalemiz ise Marksizim ve hayvan özgürlüğü konusunu diyalektik açıdan ele almıştır. "Dialectical Materialism or Dialectics of the Human?: Marxism and Animal Liberation Movement" marksizim ve türcülük arasındaki dayanışma ve çatışmayı tartışmaktadır. Uygur Sihir Masallarındaki Kılavuz: Bovay" adlı makalede ise masalların sihirli dünyası aralanmaktadır. Makalede, inanç dünyasının önemli şahsiyetlerinden olan Hızır tipiyle Uygur masallarındaki Bovay karşılaştırılmıştır. 9 araştırma makalesinin yanında bir kitap tanıtım yazısı da bu sayımızda yer almaktadır. Yazıda Hakan Saraç'ın 2023 yılında Günce yayınlarından çıkan kitabı

“İnanışlar ve Gelenekler Bağlamında Türk ve Slav Kùltürlerinde Renk Sembolizmi” adlı kitabı analitik bir yaklaşımla ele alınmıştır.

Okuyucularımızla dergimiz açısından yaşanan iki önemli gelişmeyi mutlulukla paylaşmak isteriz. Gelişmelerden ilki; dergimizin kurucularından, editör kurulu üyelerimiz Prof. Dr. Gülten Küçükbasmacı ve yayın kurulu üyelerimizden Prof. Dr. Ayşegöl Karakelle Alper hocalarımızın yeni ünvanları, bir diğeri ise dergimizin bu sayımızdan itibaren DOAJ (Directory of Open Access Journals) indeksinde taranacak olmasıdır. Editör ve Yayın kurulunda yer alarak dergimize emek veren hocalarımızın yeni ünvanlarının hayırlı olmasını dilerken dergimizin tarandığı indekslerin artmasını temenni etmekteyiz. Bu sayımızda dergimiz sayfasında da yer alan kurul üyeliklerimiz de güncellenmiştir. Kurul üyelerimizin Dergipark’taki profil bilgilerinin güncel olması istenmektedir. Özellikle yurtdışında bulunan üyelerimizden bazılarına henüz Dergipark profillerini tamamlayamadıkları için bu sayıda bilgilerini veremedik. Yayın Kurulu ve Editör Kurulu sayfalarımız güncellenmeye devam edecektir.

UHAD, mayıs ve kasım aylarında yılda iki kez yayımlanan bilimsel, hakemli uluslararası indeksli bir dergidir. Yazarlarımızın makale gönderiminde derginin yayın şart ve ilkelerine dikkat etmeleri gerektiğini hatırlatmakta fayda görüyoruz. Sayımıza emek veren tüm araştırmacılara ve araştırmaların değerlendirmesinde kör hakemlik yaparak katkı sağlayan hakemlerimize teşekkür ederiz.

Doç. Dr. Hatice Kübra UYGUR
Sayı Editörü
31 Mayıs 2025

İçindekiler/Contents

Araştırma Makaleleri/Research Articles

1. RİTÜELLERDEN POLİTİK GÜCE KOKUNUN TARİHSEL ANLAM VE İŞLEVLERİ1-13

The Historical Meaning and Functions of Scent From Rituals to Political Power

(Araştırma Makalesi/Research Article)

Meryem GÖK- İlkay ŞAHİN

2. HASSA İLÇESİNDE KARA AVCILIĞI VE AV KÜLTÜRÜ.....14-32

Land Hunting and Hunting Culture in Hassa District

(Araştırma Makalesi/Research Article)

Ömer İlyas DELİBEKİR- Gönül REYHANOĞLU

3. “KIRKLAR KAPISI”NDA BİR ÂŞIK: DAVUT SULARÎ.....33-52

An Âşık at the “Kırlar Kapısı”: Davut Sularî

(Araştırma Makalesi/Research Article)

Çetin Erdem USANMAZ

**4. OSMANLI’DAN CUMHURİYET’E TÜRK FOLKLORU:
KİMLİK İNŞASINDA SOSYAL VE SİYASAL ETKİLER.....53-62**

Turkish Folklore from the Ottoman Empire to the Republic: Social and Political Influences in Identity Construction

(Araştırma Makalesi/Research Article)

Nisanur ERDOĞMUŞ

**5. EDEBİYAT VE TARİH İLİŞKİSİ BAĞLAMINDA ŞAİR AHMET ÇITAK’IN BAŞVEKİLİMİZ VE
MAKARYOS DESTANLARI.....63-74**

Poet Ahmet Çıtak’s Epics of Our Prime Minister and Makarios in the Context of the Relationship Between Literature and History

(Araştırma Makalesi/Research Article)

Adnan BOYUNDURUK

6. MANIFESTATION OF AZERBAIJAN'S HOSPITALITY IN THE CEREMONIES OF ETHNIC GROUPS.....75-83

Azerbaycan'ın Misafirperverliğinin Etnik Grupların Ritüellerinde Tezahürü

(Araştırma Makalesi/Research Article)

Fatma GANIYEVA

7. REKLAMLARDA KÜLTÜREL VE FOLKLORİK YANSIMALAR84-101

Cultural and Folkloric Reflections in Advertising

(Araştırma Makalesi/Research Article)

Yağmur DALAR

8. DIALECTICAL MATERIALISM OR DIALECTICS OF THE HUMAN?: MARXISM AND ANIMAL LIBERATION MOVEMENT.....102-117

Diyalektik Materyalizm mi Yoksa İnsanın Diyalektiği mi?: Marksizm ve Hayvan Özgürlüğü Hareketi

(Araştırma Makalesi/Research Article)

Erhan KORKMAZ

9. UYGUR SİHİR MASALLARINDAKİ KILAVUZ: BOVAY118-132

The Guide in Uighur Fairytales: Bovay

(Araştırma Makalesi/Research Article)

Fatoş YALÇINKAYA

Kitap İncelemesi/Book Review

10. Saraç, Hakan (2023). İnanışlar ve Gelenekler Bağlamında Türk ve Slav Kültürlerinde Renk

Sembolizmi, Ankara: Günce Yayınları. 158 sayfa. ISBN:978-625-8264-76-0133-141

(Kitap İncelemesi/Book Review)

Sinan YAMAN